

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2028 Chișinău, Republica Moldova
Tel. (373-22) 21-24-68
Fax. (373-22) 21-24-68
E-mail: ssit@asm.md

Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel. (373-22) 21-24-68
Fax. (373-22) 21-24-68
E-mail: ssit@asm.md

AVIZ

asupra rezultatelor proiectului de inovare și transfer tehnologic 19.80015.5807.227T
„Serele fotovoltaice- soluția pentru recolte ieftine”

(perfectat în baza procesului-verbal
nr. 4 al Biroului a Secției Științe Exacte și Inginerești a AȘM din 3 august 2020)

S-a discutat: Raportul pe proiectul de inovare și transfer tehnologic 19.80015.5807.227T
„Serele fotovoltaice- soluția pentru recolte ieftine”, director acad. Bostan Ion, ALUM SISTEM
S.R.L.

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizul expertului, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectului i se atribuie calificativul general „**Raport acceptat condiționat**”,
Raportul poate fi acceptat cu condiția revizuirii și perfectării în corespundere cu formularul elaborat de ANCD, cu formularea clară a scopului și obiectivelor specifice, cu indicarea clară a indicatorilor tehnici și de exploatare ai centralei fotovoltaice confecționate, elementelor metodologice ale cercetării și proiectării, posibilităților de multiplicare ale soluției tehnice realizate și descrierea avantajelor ei în comparare cu soluțiile existente pentru Republica Moldova, cu prezentarea informațiilor privind volumul prognozat al energiei electrice, termenului de recuperare al investițiilor și alți indicatori economici, care să confirme atractivitatea economică a acestui proiect pentru alți potențiali utilizatori.

Calificativele pe criterii sunt următoarele:

Noutatea și valoarea rezultatelor științifice (existența componentei științifice și inovaționale în raport cu tehnologiile cunoscute la nivel mondial) – „modestă”.

- **La realizarea proiectului s-au luat în vedere cerințele privind adaptivitatea plantelor cultivate în sere privind satisfacerea calității iluminatului (apropierea spectrului iluminatului artificial de cel natural prin selectarea corpurilor de tip LED), amplasarea panourilor fotovoltaice pe acoperișul serii, determinarea structurii consumului și estimarea cotei energiei electrice produse, care poate fi comercializată.**

- **Este un proiect de implementare a tehnologiilor existente cu aplicarea echipamentelor standard de producere industrială.**
- **Rezultatele sunt publicate la conferința internațională SIELMEN 2019 și incluse în baza de date SCOPUS.**

Aplicarea practică a rezultatelor – parțială.

Tehnologii și materiale noi elaborate – s-au utilizat echipamente și tehnologii cunoscute la realizarea instalației fotovoltaice.

Utilizarea rezultatelor – rezultatele sunt implementate la ALUM SISTEM S.R.L.

Perspective de utilizare a rezultatelor – din raportul prezentat nu pot fi făcute estimări privind perspectivele, chiar fie locale, de implementare pe larg a rezultatelor proiectului. Nu se menționează mecanismul de multiplicare al rezultatelor obținute în cadrul proiectului. Din raportul analizat nu este clar, dacă au fost executate lucrări de proiectare a instalației fotovoltaice și dacă documentația proiectului se poate adapta la alte sere de producere a culturilor agricole în sol protejat.

Participarea tinerilor – în lista executaților din partea Universității Tehnice a Moldovei nu au fost executați cu vârsta sub 35 de ani. Posibil, executați tineri au fost în echipa co-finanțatorului, care au participat la executarea lucrării la faza de confecționare a instalației fotovoltaice. Se recomandă includerea tuturor executaților proiectului în raportul prezentat la ANCD.

Participarea în proiecte internaționale – în raport nu sunt prezentate date despre participarea în proiecte internaționale, dar sunt enumerate organizațiile din afara țării care au contribuit la realizarea proiectului și au fost vizite ale savanților din străinătate, precum și vizite ale executaților proiectului în străinătate.

Aprecierea activității științifice promovate la executarea proiectului (medalii, diplome etc.) – suficientă.

Directorul de proiect acad. Ion Bostan a fost membru al Comitetului de Program al conferinței Internaționale SIELMEN 2019. A fost prezentat un raport la Conferința Internațională SIELMEN 2019, în care sau prezentat rezultate privind promovarea serelor cu alimentarea cu energie electrică de la panouri fotovoltaice. Lucrarea este inclusă în baza de date SCOPUS. În raport nu sunt prezentate date despre medalii și diplome obținute.

Managementul implementării proiectului – reieșind din informația prezentată în raport obiectivul general al lucrării a fost atins, dar apare o incertitudine privind puterea centralei fotovoltaice: 240 kW sau 72 kW. Nu sunt bine formulate scopul și obiectivele propuse spre realizare în cadrul proiectului. Conform datelor prezentate (Compartimentul 12 al proiectului) devieri financiare nu au fost.

Conducător al
Secției Științe Exacte și Inginerești
m. c.

Svetlana Cojocar

Secretar Științific al Secției
Dr.

Adelina Dodon